

IAK formulier

1. Wat is de aanleiding?

Het wetsvoorstel strekt tot implementatie van Richtlijn 2019/878/EU van het Europees Parlement en de Raad van 20 mei 2019 tot wijziging van Richtlijn 2013/36/EU met betrekking tot vrijgestelde entiteiten, financiële holdings, gemengde financiële holdings, beloning, toezichtsmaatregelen en -bevoegdheden en kapitaalconserveringsmaatregelen (PbEU 2019, L 150) (de wijzigingsrichtlijn kapitaalvereisten) en ter implementatie van verordening (EU) nr. 2019/876 van het Europees Parlement en de Raad van 20 mei 2019 tot wijziging van Verordening (EU) nr. 575/2013 wat betreft de hefboomratio, de nettostabielefinancieringsratio, vereisten inzake eigen vermogen en in aanmerking komende passiva, tegenpartijkredietrisico, marktrisico, blootstellingen aan centrale tegenpartijen, blootstellingen aan instellingen voor collectieve belegging, grote blootstellingen, rapportage- en openbaarmakingsvereisten, en van Verordening (EU) nr. 648/2012 (PbEU 2019, L 150) (de wijzigingsverordening kapitaalvereisten).

2. Wie zijn er betrokken?

De betrokkenen zijn banken en beleggingsondernemingen, (gemengde) financiële holdings met zetel in Nederlanden en de financiële toezichthouders (DNB, ECB, AFM).

3. Wat is het probleem?

Een groot deel van de banken hield voor de crisis te weinig kapitaal om zelfstandig verliezen op te vangen. Daardoor was er overheidsgeld nodig om hen overeind te houden. Hoewel het financiële toezicht op banken en beleggingsondernemingen met de verordening en richtlijn kapitaalvereisten uit 2013 flink is verbeterd en het financiële stelsel is verstrekt, bleek dat sommige bepalingen vatbaar waren voor uiteenlopende interpretaties of disproportioneel uitpakten voor kleinere banken en beleggingsondernemingen. Ook bleek geconsolideerd toezicht op bankengroepen soms niet goed mogelijk omdat toezichtsmogelijkheden voor topholdings ontbraken. Daarnaast zijn op internationaal niveau sinds de verordening en richtlijn kapitaalvereisten uit 2013 aanvullende en nieuwe afspraken gemaakt om verdere hervorming van het financiële stelsel te bewerkstelligen. Om deze internationale afspraken in Europese wetgeving te verankeren, was aanpassing van de richtlijn en verordening kapitaalvereisten noodzakelijk. Dit betreft bijvoorbeeld normen inzake interne verliesabsorptiecapaciteit voor niet-Europese mondiale systeemrelevante instellingen.

4. Wat is het doel?

In algemene zin geldt dat de wijzigingsverordening en wijzigingsrichtlijn kapitaalvereisten is opgesteld om de risico's in de bankensector verder terug te dringen. Het past daarmee in de bredere context van de verder voltooiing van de bankenunie en de risicoreducerende maatregelen die daarvoor nodig zijn.

Meer specifiek bevat het pakket onder meer een verhoging van het plafond op de risicogewogen buffer voor nationaal systeemrelevante banken van 2% naar 3%, vindt verduidelijking plaats van de wijze van samenstelling van door DNB op te leggen instellingsspecifieke kapitaaleisen (zogenaamde Pijler 2-vereisten) om uiteenlopende interpretaties binnen de EU tegen te gaan, zijn technische wijzigingen van de beloningsbepalingen doorgevoerd om deze proportioneler te maken en is voorzien in een goedkeuringsvereiste voor topholdings om die moederondernemingen van bankengroepen binnen de werkingssfeer van het toezicht te brengen. Ook worden enkele mondiaal afgesproken eisen geïmplementeerd in Europese wetgeving, zoals het regime om de interne verliesabsorptiecapaciteit voor niet-Europese mondiaal systeemrelevante instellingen in Unierecht te vergemakkelijken en, in ruimere zin, het afwikkelingsproces van groepen uit derde landen met aanzienlijke activiteiten in de EU te vereenvoudigen en te versterken door banken en beleggingsondernemingen met zetel in de Europese Unie die deel uitmaken van een dergelijke groep te verplichten één enkele EU-moederonderneming te hebben.

5. Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?

De implementatie van de wijzigingsrichtlijn kapitaalvereisten vereist aanpassing van bestaande vereisten in de Wet op het financieel toezicht.

6. Wat is het beste instrument?

De implementatie vereist wijzigingen op wetsniveau.

7. Wat zijn de gevolgen voor burgers, bedrijven, overheid en milieu?

De regeling ziet op banken, beleggingsondernemingen en topholdings van bankengroepen met zetel in Nederland. Er zijn geen gevolgen voor het milieu. De gevolgen voor de overheid blijven beperkt tot gevolgen voor de toezichthouders die de aangepaste vereisten moeten toepassen. De gevolgen voor banken, beleggingsondernemingen en topholdings van bankengroepen met zetel in Nederland zijn beschreven in de regeldrukparagraaf in de toelichting van het wetsvoorstel.